

EDA – Covid19 Podsumowanie sytuacji – dane z telekonferencji 29.05.2020

(w tym również niektóre pisemne uwagi otrzymane od członków)

Wybrane informacje o zakłóceniach na rynku wynikających z ograniczeń w przepływie towarów i osób.

Wpływ na ceny:

Obecna sytuacja

Członkowie donoszą, że wartość mleka spadła w ciągu ostatnich kilku dni przy słabnących cenach towarów w całym asortymencie. Kupujący są obecnie niechętni, a zakupy są odroczone lub odwołane. Ten negatywny nastrój wpływa na sprzedaż i cenę

Mamy doniesienia o spadku cen o -6% , -10%. serwatka w proszku i -5% na masło. (17/3)

Różni członkowie informują, że handel detaliczny wywiera dodatkową presję na ceny, np. Belgia, Republika Czeska i Niemcy, w tym przedłużenie terminu płatności. Należy zająć się tym nieetycznym zachowaniem. (25/3)

Cena surowego mleka płacona rolnikom znajduje się pod presją i może zostać obniżona. Wydaje się, że poziomy cen nie osiągnęły jeszcze poziomu interwencji (OMP oraz masła) i nie mamy żadnych raportów o sprzedaży w ramach interwencji. (14/4). Nie ma jeszcze raportów o sprzedaży w ramach interwencji, ale różni członkowie (np. BE i NL) informują, że podmioty gospodarcze rozpoczynają przygotowania. W większości krajów ceny przestały spadać i ustabilizowały się na niskim poziomie (04/05)

Możliwe scenariusze:

Jeśli koronawirus miałby pozostać w pełni aktywny w Europie na całym obszarze w drugim kwartale roku, nieznaczny spadek popytu na produkty mleczarskie mógłby łatwo spowodować, doprowadzić do silnej reakcji cenowej, biorąc pod uwagę fakt, że okres ten zbiega się w czasie z szczytową porą roku dla dostaw mleka w Europie.

Produkcja

Obecna sytuacja:

Większość członków nie zgłasza żadnych bezpośrednich problemów z odbiorem i przetwarzaniem mleka, chociaż istnieją doniesienia o zakładach, które są zamykane. (17/3)

Sytuacja we Włoszech, wynikająca z COVID-19, staje się krytyczna dla społeczeństwa jako całość. Ostatni dekret włoskiego rządu zezwala tylko na niezbędne fabryki, aby utrzymać produkcję - żywność i napoje są uważane za niezbędne. (23/3) Przetwarzanie mleka koziego i

owczego w Hiszpanii i Portugalii pozostaje na tym samym poziomie w trosce, głównie o drobnych producentów. (31/3). Pierwsze niemieckie mleczarnie poprosiły o niższą produkcję. Francuska organizacja międzybranżowa CNIEL zwróciła się do rolników z prośbą o zmniejszenie produkcji w kwietniu z -2/-5%, w oparciu o produkcję z kwietnia 2019 roku. CNIEL przeznaczył 10 mln na system rekompensat, wypłacając rolnikom 320 euro za każde 1000 L nie wyprodukowanego mleka. (03/04)

Nie było żadnych bezpośrednich problemów ze skupem i przetwarzaniem, choć zdarzały się pojedyncze przypadki, w których mleczarnie (w ograniczonym zakresie) zwróciły się z prośbą o dobrowolną redukcję. (14/4)

Możliwe scenariusze:

Przyszłe problemy logistyczne wynikające z wyłączeń krajowych będą miały konsekwencje dla produkcji mleka w gospodarstwach rolnych. Niedobór siły roboczej może mieć wpływ na przyszłą produkcję. Jeden z członków informuje, że produkcja na potrzeby gastronomii spadła o 15%, podczas gdy produkty podstawowe pod marką własną wzrosły o 25-40%. (17/3)

Szczyt produkcji został osiągnięty w kilku krajach, a w niektórych jest wyższy niż w ubiegłym roku (DE + 1%; IE + 2-3%). Państwa oczekują na wdrożenie PSA (04/05).

Konsumpcja

Obecna sytuacja:

Członkowie EDA z całej Europy donoszą o zaprzestaniu funkcjonowania barów. Restauracje i stołówki prowadzą do znacznej redukcji działalności i w niektórych przypadkach nawet jej zatrzymanie. Członkowie informują o rosnącym ogólnym wzroście sprzedaży detalicznej, w zależności od państwa od +10% do +30%. (19/3). W większości państw członkowskich usługi oferujące gotową żywność pozostają zamknięte (31/3). Te (gastronomiczne) rynki zbytu są szczególnie ważne dla niektórych państw członkowskich, ponieważ ich działalność jest szczególnie istotna. (7/4)

Branża HORECA pozostaje zamknięta praktycznie we wszystkich państwach członkowskich. Niektóre kraje powoli łagodzą ograniczenia. (20/4)

HORECA zostanie ponownie otwarta w większości krajów w nadchodzących tygodniach, głównie w celu podjęcia miejsc zewnętrznych lub otwartych oraz ze środkami ograniczającymi. (04/05)

Możliwe scenariusze:

Niektóre kraje mogą stanąć w obliczu niedoboru produktów "specjalnych", np. mleka "gmo free". Dostępność jest ograniczona i może nie wystarczyć do zaspokojenia zwiększonego popytu. (17/3) Niektóre państwa członkowskie oczekują powolnego ponownego uruchomienia niektórych punktów sprzedaży, np. niektórych szkół w Danii, austriackich i czeskich sklepów oraz otwartych bazarów w Chorwacji. (7/4)

Handel

Obecna sytuacja:

Większość członków i przedsiębiorców zgłasza problemy związane z wewnątrzwspólnotowym wywozem z UE, jak w przypadku eksportu do Azji.

Handel wewnętrzny UE, zablokowane granice, krajowe ograniczenia dotyczące importu z niektórych części Europy, jak również dodatkowe działania administracyjne i obowiązki (dodatkowa dokumentacja) ogranicza funkcjonowanie rynku. Wywóz do Azji jest utrudniony głównie z powodu braku dostępnych kontenerów/frachtu. Katar prosi o dodatkową, nową certyfikację związaną z COVID-19 i daje dodatkowe wymagania dotyczące przywozu żywności. Członkowie EDA nie powinni przyjmować tych wymogów. Według doniesień Rosja planuje zniesienie wszystkich ograniczeń w imporcie podstawowych towarów na okres jednego miesiąca (dla testu). (23/3) Wydaje się, że Rosja nie złagodziła ograniczeń przywozowych. Tylko administracyjne procedury dotyczące towarów już dopuszczonych są uproszczone. (25/3). Koszty transportu np. poprzez kontenery, pozostają niezwykle wysokie. (27/3)

Włoscy rolnicy zwrócili się do rządu włoskiego z zapytaniem o ilości i pochodzenie przywożonego mleka w ostatnich/ostatnich miesiącach, ponieważ obawiają się, że włoscy rolnicy stoją w obliczu "nieuczciwej" konkurencji. Rząd wydaje się być skłonny to zrobić. Handel z Azją/Chinami pozostaje dobry, pomimo wyższych cen transportu poprzez kontenery. (7/4).

Polski rząd umieścił na swojej oficjalnej stronie internetowej listę 27 firm i ich dane dotyczące produkcji produktów pochodzących z mleka spoza Polski. EDA zgłosiła skargę do Komisji ds. naruszenia ochrony danych osobowych jako naruszenie prywatności i jednolitego rynku. Duńczycy są gotowi przystąpić do rozmów na poziomie ministrów, jeśli w ciągu 24 godzin nie zostanie znalezione żadne rozwiązanie. Polska delegacja zgadza się ze stanowiskiem EDA (a nie z rodzajem decyzji, która ma zostać podjęta w czasie kryzysu). (27/04)

Możliwe scenariusze:

Analitycy z Rabobanku zwracają uwagę, że zmniejszenie spożycia mleka o 1% w Chinach co może potencjalnie doprowadzić do spadku importu o 11%. Gdyby konsumpcja miała spadek o 5%, import może zmniejszyć się o 25%. (17/3) Członkowie przygotowują już scenariusze obsługi eksportu w III i IV kwartale. (19/3) W Irlandii istnieją obawy co do dłuższej perspektywy czasowej, przygotowania muszą być wykonane, nie tylko krótkoterminowo, ale również w sezonie eksportowym Q3 i Q4. (23/3) Druga fala ofiar koronawirusa w Chinach zamkniełaby handel z tym krajem.

Aktualizacja internetowej listy polskiego ministra rolnictwa: Listy Excel zostały usunięte ze strony internetowej, ale firmy nadal tam są. Minister Rolnictwa powiedział wczoraj (17/05) w radio, że komunikat pozostanie jako, że import do Polski nadal rośnie. Polscy członkowie EDA są gotowi do przeciwstawienia się oficjalnemu stanowisku ministerstwa, gdy tylko komunikat zostanie ogłoszony.

Logistyka

Obecna sytuacja:

Członkowie i przedsiębiorcy zgłaszają niedobory kierowców. Rozwiązania krajowe na kilku granicach prowadzą do dużych opóźnień, a ich skutki są negatywne bo mają wpływ na świeże produkty. Czasy oczekiwania ciężarówek ze świeżymi przekracza 10 godzin. (17/3)

Państwa członkowskie nadal zgłaszają opóźnienia na granicach, głównie na granicy z Polską, (ekstremalne czasy oczekiwania). Różni członkowie poinformowali, że zapasy opakowań i dodatków są ograniczone. (19/3) Państwa członkowskie wyraziły swoje podziękowania dla Komisji za wytyczne w sprawie swobodnego przepływu pracowników. Niektórzy członkowie nadal zgłaszają problemy z materiałami opakowaniowymi, ale ogólny trend wygląda lepiej (31/3). Dostępność transportu wydaje się być możliwa do opanowania. (7/4)

Możliwe scenariusze:

Istnieje prawdopodobieństwo dodatkowych opóźnień w dostawach w najbliższym czasie, ze względu na rozległe kontrole graniczne w coraz większej liczbie krajów. Szczególnie eksport do Azji będzie stanowić wyzwanie przez najbliższe 2 miesiące (17/3)

Niedobór siły roboczej

Obecna sytuacja:

Członkowie i podmioty gospodarcze zgłaszają problemy z pracą z powodu współpracowników, którzy są zainfekowani i poddani kwarantannie. Liczy się to zarówno dla zakładów, jak i dla kierowców. (17/3) Państwa członkowskie informują o rosnących brakach kadrowych głównie z obsługi technicznej. Niemcy doświadczają problemów z personelem przyjeżdżającym z Republiki Czeskiej.(25/3) Niedobory siły roboczej nie są jeszcze najpilniejszym problemem, ale sytuacja musi być monitorowana.

Możliwe scenariusze:

Działalność produkcyjna w Europie mogłaby zostać jeszcze bardziej zakłócona z powodu pracowników przebywających w domu, jeśli szkoły są zamknięte, a pracownicy są poddani kwarantannie w przypadku kontaktu z osobami, które są zarażone

Firmy analizują scenariusze, w których mogą pozwolić na wymianę „krytycznego” personelu, np. w Irlandii. Przemysł brytyjski przygląda się prawu konkurencji, aby sprawdzić, czy jego złagodzenie pomogłoby branży. (19/3) Nie ma jeszcze problemów ze skupem i przetwarzaniem, ale dostępność personelu może stać się problemem. Niektóre z regionów we Francji odnotowują do 30 % redukcję personelu. (25/3) Irlandzki sektor mleczarski naciska na rząd, aby przeprowadził testy na Covid w mleczarniach, ponieważ istniał problem w przemyśle mięsnym z powodu skupisk wirusa (04/05).

Aktywne i/lub proponowane rozwiązania przez państwa członkowskie

EDA zwróciła się do Komisji z wnioskiem:

- zagwarantowanie bezproblemowego odbioru i dystrybucji mleka i przetworów mlecznych w całej UE (EU COM Communication 2020/C86 I/01 of 15 March 2020)
- uruchomić program pomocy na prywatne składowanie PSA zgodnie z częścią II rozporządzenia (WE) nr 1782/2003. (Rozporządzenie (UE) nr 1308/2013 w odniesieniu do masła, odtłuszczonego mleka w proszku i serów)

EDA zwróciła się do Komitetów Copa-Cogeca i Eucolait o poparcie dla tego wniosku.

Pierwsze sygnały wskazują, że Komisja nie jest chętna do aktywowania czegokolwiek.

Według doniesień Węgry i Włochy zwróciły się o aktywację prywatnego

programu przechowywania mleka UHT. EDA nie wspiera tego środka, ponieważ Komisja musiałaby ustanowić nowy program na mocy art. 222. Jest prawdopodobne, że nie ma nawet wystarczającej ilości mleka UHT, aby zaspokoić popyt konsumentów, przynajmniej w niektórych krajach. Według doniesień Francja i Włochy zwracają się o wprowadzenie obowiązkowych programów redukcji w produkcji mleka. Rozwiązanie to nie jest popierane przez wszystkich członków, chociaż np. Belgia i Holandia nie sprzeciwiłyby się dobrowolnej redukcji.

Ponieważ sektor mleczarski jest prawie w pełni operacyjny, należy unikać ubiegania się o bezpośrednie rekompensaty. Chodzi o to, że przemysł również bierze na siebie odpowiedzialność. (19/3) Państwa członkowskie nie wspomniały o systemie PSA w swoich kontaktach z Komisją, Komisja nie rozważa podjęcia działań.

Członkowie EDA proszeni są o sprawdzenie w swoich ambasadach, jakie mogą być konsekwencje zniesienia przez Rosję wszystkich ograniczeń w imporcie podstawowych towarów. Wydaje się, że istnieje wsparcie dla PSA z różnych państw członkowskich, w tym z Belgii, Francji i Holandii. (25/3) Włochy wyraziły rozczarowanie obecnymi działaniami podejmowanymi przez UE i podkreśliły potrzebę dalszych działań. Większość przedstawicieli państw członkowskich sygnalizuje pozytywne nastawienie swoich rządów do aktywizacji PSA. W raporcie rządu irlandzkiego wyrażono silne niezadowolenie z braku reakcji UE. EDA zwiększyła presję po rozczarowujących działaniach podjętych przez Komisję i państwa członkowskie. Przewodniczący EDA Michel Nalet napisał pismo z prośbą o podjęcie natychmiastowych i europejskich działań po poniedziałkowym (6 kwietnia) posiedzeniu Specjalnego Komitetu ds. rolnictwa (03/04). Odmowa Komisji Europejskiej aktywowania PSA wywołała gniew zarówno przedstawicieli państw członkowskich, jak i sektora mleczarskiego. (7/4) W Republice Czeskiej przygotowana jest procedura przetargowa na zakup mleka w proszku do państwowych rezerw materiałowych w wysokości 1800 t (900 t OMP, 900 t WMP) Komisja nie wyraziła zgody na wnioskowanie o PSA, chociaż do tej pory większość państw członkowskich i Parlament Europejski udzielają wsparcia. (14/4). Niemcy proszą o dobrowolne cięcia w produkcji mleka ze względu na spadek cen mleka, ale nie wprowadzono żadnego programu. Ser i PSA: Włochy zaproponowały zmianę w zakresie prywatnego przechowywania serów. 12.000 T nie wystarczy, więc proszą o możliwość przeniesienia niewykorzystanych kwot. Państwa członkowskie i PE udzielają wsparcia. Członkowie EDA zachęcają do zwracania się do swoich posłów w PE, aby upewnić się, że ich głos w sprawie wsparcia jest słyszalny.

(14/4) Niemcy proszą o dobrowolne cięcia w produkcji mleka ze względu na spadek cen mleka, ale nie wprowadzono żadnego programu.

Ser a PSA: Włochy zaproponowały zmianę w zakresie prywatnego przechowywania serów. 12.000 T nie wystarczy, więc proszą o możliwość przeniesienia niewykorzystanych kwot między państwami członkowskimi. Francja zwróciła się z wnioskiem o włączenie do zakresu PSA serów, które nie są jeszcze odpowiednie do konsumpcji (sery muszą dojrzewać)(27/04).

PSA: Parlament Europejski może interweniować i odrzucić akt delegowany Komisji dotyczący prywatnego przechowywania sera. Mają na to sześć tygodni. W międzyczasie Komisja może kontynuować stosowanie PSA (04/05).

Aleksander Anton (sekr. gen. EDA) zapytał uczestniczących w spotkaniu członków o ich przemyślenia na temat PSA, głównie: czy powinniśmy zwrócić się do Komisji o zwiększenie budżetu? Przedłużenie terminu? Jaki będzie właściwy termin?

Większość członków EDA chce dodatkowych funduszy i/lub przedłużenia programu. Używają go głównie do produkcji sera. Mimo że niektórzy z nich nie skorzystali jeszcze z tego programu, uważają, że jest on niezbędny i pomocny.

Niektórzy członkowie w dużej mierze wykorzystali swoje kwoty na ser (Irlandia, Włochy, Hiszpania). Inni członkowie prawdopodobnie nie będą korzystać z systemu (Niemcy, Dania). Niektórzy chcieliby mieć możliwość przenoszenia kwot między państwami członkowskimi, w obrębie kraju (Belgia), z mięsa na nabiał...

Alexander Anton zwrócił się do członków o opinię w sprawie zwrócenia się do Komisji o umożliwienie przenoszenia kwot na produkcję sera między państwami.

- Za przyjęciem: Francja, Irlandia, Włochy, Hiszpania, Austria...

- Neutralne: Belgia, Chorwacja, Niemcy

- Przeciwno: Dania, Finlandia, Holandia (wolą czekać), Polska (tbc)

Sekretarz EDA zwrócił się do uczestników o opinię na temat projektu pisma do Komisji w sprawie PSA (przesłanego członkom w dniu 25 maja).

- Niektórzy członkowie są przeciwni przedłużeniu terminu: Włochy, Dania.

- Niektórzy członkowie są przeciwni redystrybucji niewykorzystanych kwot przed upływem terminu: Finlandia.

- Przewodniczący EDA Michel Nalet przypomina wszystkim uczestnikom, że nie ma pośpiechu w pisaniu tak ścisłej zasady. Zaleca on, aby powiedzieć Komisji, że EDA chętnie omówi później rozwiązania. (29/05)

Spodziewane konsekwencje w zachowaniach konsumentów i funkcjonowaniu łańcucha dostaw

Zwiększone/zmniejszone zapotrzebowanie na niektóre przetwory mleczarskie.

Obecna sytuacja:

Członkowie EDA z całej Europy donoszą o zaprzestaniu funkcjonowania barów, restauracji i stołówek co prowadzi do znacznego zmniejszenia, a w niektórych przypadkach nawet do zatrzymania popytu w tym kanale. Różni przedstawiciele zgłaszają większy popyt ze sklepów, ponieważ coraz więcej obywateli kupuje większe ilości na użytek prywatny (patrz również konsumpcja). Obecnie zwiększona podaż mleka nie jest wchłaniana przez gospodarstwa domowe o większej liczbie domowników. (17/3) Sprzedaż detaliczna utrzymuje się na wysokim poziomie, zwłaszcza UHT i masło. (25/3) Zapasy w handlu detalicznym są już dobrze dopasowane, wcześniejszy wysoki popyt z tej strony zwalnia. (27/3)

Zakupy konsumentów wracają do normalnego poziomu; wygląda na to, że szczyt zapotrzebowania się skończył. (03/04) Wraz z otwarciem restauracji i barów Hiszpania spodziewa się wzrostu w zakresie popytu głównie na sery (04/05)

Możliwe scenariusze:

Niektóre kraje mogą stanąć w obliczu niedoboru produktów "specjalnych", np.

„darmowe" mleko. Dostępność jest ograniczona i może nie być wystarczająca, aby zapewnić wystarczająco dużo na zwiększony popyt. (17/3) Sprzedaż detaliczna była wysoka, ale oczekuje się, że zacznie spadać. (23/3). PSA byłoby pomocne, ponieważ popyt detaliczny spada. (27/3)

Składowanie towarów konsumpcyjnych niektórych produktów w obawie przed zagrożeniem niedoboru na rynku.

Obecna sytuacja:

Pośpiech w zaopatrzeniu w żywność tuż po ogłoszeniu działań krajowych doprowadził do wzrostu popytu w różnych państwach członkowskich. (17/3)

Możliwe scenariusze:

Nie zgłoszono żadnych problemów dotyczących ogólnego popytu konsumpcyjnego, oraz większa podaż mleka w dzisiejszych czasach nie jest wchłaniana przez większe gospodarstwa

domowe. Tworzenie przez konsumentów zapasów zapobiegawczych, co zwiększa sprzedaż produktów mleczarskich, może doprowadzić do osiągnięcia szczytowego poziomu sprzedaży, a następnie do niewielkiego spadku, gdy koniec kryzysu będzie bliski. (17/3)

Sekretarz EDA Alexander Anton przygotowuje, zgodnie z naszymi dyskusjami, pismo, które zostanie wysłane dziś (17 marca 2020 r.) do służb Komisji Europejskiej z prośbą o uruchomienie systemów prywatnego przechowywania (PSA) dla OMP, masła i WSZYSTKICH serów. SPORZĄDZONO (17/3)

- EDA wyśle pismo do służb Komisji Europejskiej, w którym zwróci się o uruchomienie/rozwój programów zbytu mleka w przypadku, gdy mleko nie może być odebrane lub przetworzone, oraz o alternatywne wykorzystanie mleka.

- Rabobank opublikował 27-stronicowe sprawozdanie na temat wpływu kryzysu związanego z Koronawirusem na sektor mleczarski. EDA rozprowadzi to sprawozdanie wśród członków. (19/3)

- EDA wysłała pismo (25 marca) do Komisji. Zwraca uwagę na kwestie związane z materiałami opakowaniowymi, (przyszłymi) niedoborami kadrowymi, skutkami zamknięcia otwartych rynków, specyfiką produktów (np. GMO i opakowania), nieetycznym zachowaniem sieci handlowej oraz znaczeniem faktu, że sektor rolno-spożywczy/mleczny jest klasyfikowany jako istotny sektor w całej Europie. (25/3)

- Wśród członków panuje zgoda co do PSA i faktu, że Komisja powinna wykorzystać swoje uprawnienia (akt delegowany) do uruchomienia tego systemu.

- Sekretarz Anton i przewodniczący EDA Nalet wezmą udział w wideokonferencji z nowym dyrektorem generalnym DG AGRI i wyraźnie wyrażą niezadowolenie branży z braku działań ze strony Komisji. Anton przedstawi posłom z Parlamentu Europejskiego informacje w ramach przygotowań do spotkania z komisarzem Wojciechowskim.

- Członkowie EDA są proszeni o informowanie sekretariatu o jakiegokolwiek sprzedaży w ramach interwencji, która może mieć miejsce w przyszłości. 29/05)

- W odniesieniu do zgłoszonych UTP (nieuczciwe praktyki handlowe) Komisja z zadowoleniem przyjmuje wszystkie przykłady, a członkowie EDA są proszeni o podzielenie się nimi, abyśmy mogli je przekazać.

Komisarz Breton zdecydowanie opowiedział się za środkami rynkowymi. Zaangażowanie innego komisarza zdenerwowało DG AGRI i zaczął on traktować PSA raczej

jako rozwiązanie dla przedsiębiorstw i handlowców niż dla rolników. EDA będzie monitorować rozwój sytuacji. (20/4)

Sekretariat EDA wysłał do PE komunikat dotyczący PSA, w którym twierdzi, że plan nie jest doskonały (kwota na ser nie wystarcza dla niektórych krajów; nie ma możliwości jej przenoszenia między krajami...), EDA i LaktoSfera wspierają ten plan. Takie przesłanie powinni przekazać posłom (04/05).

EDA będzie nadal podnosić kwestię listy przedsiębiorstw publikowanej przez rząd Polski (18/05)

INFORMACJE OGÓLNE

Alexander Anton poinformował członków o wybuchu epidemii COVID19 w fermach nerek w Niderlandach. Jak dotąd nie odnotowano przypadków zakażenia ludzi przez zwierzęta. Krowy miały w przeszłości przypadki koronawirusa, ale nie COVID 19. W razie potrzeby sekretariat wyśle e-mail z wyjaśnieniami. (27/04)

DG Santé przeprowadziła badanie (24 godziny na dobę) na temat Covid19 i zwierząt domowych, nerek - żadnych innych zwierząt gospodarskich. Wyniki zostaną wkrótce opublikowane i zostaną przekazane członkom (04.05).

Tłumaczenie: JK